

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Економічний розвиток представляє собою процес поступальних змін з впровадженням нових способів організації рушійних сил, який супроводжується зростанням обсягів виробництва, підвищенням інших макроекономічних індикаторів за рахунок більш ефективного ресурсного використання та відображається на покращенні рівня добробуту населення [1].

Змістовне розкриття сутності економічного розвитку потребує його прив'язки до процесів економічного зростання. Економічне зростання, як правило, розглядається з позиції циклічності економічних процесів. Поняття економічного розвитку і зростання необхідно розмежовувати, оскільки перше є ширшим та означає якісний перехід від одного стану економіки до іншого, при якому розширене відтворення додатково характеризується виробництвом нових товарів та послуг, з використанням інновацій і зростанням добробуту населення упродовж тривалого періоду часу; при цьому економічне зростання може відбуватися без економічного розвитку, тоді як економічний розвиток без зростання неможливий [1].

За дослідженнями китайських вчених [2] на основі даних з 102 країн періоду 1980-2010, були вивчені відносини між фінансового розвитку, якості навколишнього середовища та економічного зростання за допомогою GMM оцінки. Економетричні результати показують, що існує надійний і значний взаємозв'язок між фінансовим розвитком та економічним зростанням, тобто за рахунок підвищення рівня фінансового розвитку, спочатку відбувається економічне зростання, однак потім відбувається спадання подібно до кривої Лаффера. Разом з тим, існує значуща залежність між викидами двоокису вуглецю і економічним зростанням, що свідчить про те, що існує критична точка для економічного зростання за рахунок якості навколишнього середовища, після перетину якої, погіршення якості навколишнього середовища призведе до істотного уповільнення темпів економічного зростання. Ступінь фінансового розвитку може додатково посилити стимулюючу дію якості навколишнього середовища на економічне зростання, як і поліпшення якості навколишнього середовища може також посилити стимулюючу дію фінансового розвитку на економічне зростання. Крім того, фінансовий розвиток і якість навколишнього середовища може вплинути на економічне зростання за рахунок посилення граничних ефектів продукту капіталу і робочої сили, що додатково свідчить про те, що фінансові та екологічні чинники грають важливу роль в сучасному економічному розвитку. Результати дослідження вказують на наступні політичні наслідки.

- "Перевернута U-подібна" залежність між викидами двоокису вуглецю і економічного зростання означає, що, хоча на ранніх стадіях економічного розвитку, стратегія щодо забезпечення економічного зростання, жертвуючи якістю навколишнього середовища може бути економічно прийнятною, в кінцевому рахунку, це буде безумовно, призведе до серйозних екологічних проблем і, таким чином,

спричинить істотний негативний вплив на економічне зростання. Тому, з точки зору довгострокового і сталого економічного зростання, охорона навколишнього середовища має вирішальне значення для кожної країни.

- Якщо врахувати, що існує зв'язок між фінансовим розвитком, якістю навколишнього середовища та інших виробничими факторами в процесі економічного зростання, стратегія сталого економічного розвитку має враховувати ці зв'язки шляхом ефективного вивчення переваг цих взаємовідносин, уникаючи при цьому їх шкідливі ефекти.

- Відповідно до економетричних результатів, крім фінансового розвитку і якості навколишнього середовища, є також велика різноманітність факторів, які є корисними для економічного зростання, такі, як розвиток переробної промисловості та сфери послуг, відкриття рахунку операцій з капіталом, створення системи страхування вкладів і будівництво бездротових систем телефонного зв'язку [2].

За дослідженням американських вчених [3] позитивно на економічне зростання впливає також інклюзивність політичних та економічних інституцій, що формує добродієне коло зростання. Тобто, покращення політичного устрою та економічної структури, підвищення відкритості, налаштування фінансових інститутів і розвиток соціальної інфраструктури сприяє економічному зростанню. Таким чином, значні показники темпів економічного зростання демонструють країни, де панує демократія, наявні інклюзивні інститути, верховенство права, приватна власність.

Список використаних джерел:

1. Шевчук А.В. Економічний розвиток та технологічна сингулярність: концепція взаємозв'язку і суперечності / А.В.Шевчук // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2015. – №10. – С. 4-9
2. Shushu Li, Jinglan Zhang, Yong Ma Financial Development, Environmental Quality and Economic Growth / Shushu Li, Jinglan Zhang, Yong Ma // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/2xRCWP>.
3. Аджемоглу Дарон; Робінсон, Джеймс. Чому нації занепадають /Пер. з англ. Олександра Дем'янчука. – К.: Наш Формат, 2016. – 440 с.

Svetz A.V.

Student of 2th year, NaUKMA

NEGATIVE INTEREST RATE POLICY

Nowadays, a number of central banks have implemented Negative Interest Rate Policies (NIRP). Negative interest on excess reserves is an instrument of unconventional monetary policy applied by central banks to encourage lending by making it costly for commercial banks to hold their excess reserves at central banks^[1].

First Negative Interest Rate Policy (NIRP) was provided by Frederic Mishkin in "The Economics of Money, Banking and Financial Markets," in 1983. Unfortunately, academic economists thought that was a strange idea, none of them thought it would be useful in the real economy. A former Federal Reserve governor said that it was "absolutely unthinkable when I started writing this book." During 30 years and 12 editions of the book, Mishkin had devoted a plenty of space to negative interest rates.

In the economies of most countries central bank prints money and gives them to